ภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี 2566

วันจันทร์ที่ 28 สิงหาคม 2566 เวลา 09.00 น.
ณ ห้องประชุม 521 อาคาร 5 ชั้น 2
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ความเคลื่อนไหวทางสังคมไตรมาสสอง ปี 2566

หน่วย : ร้อยละ

การจ้างงาน	+1.7	การบริโภคเหล้าและบุหรี่	+2.7
อัตราการว่างงาน	1.06	คดีอาญา	-17.8
หนี้สินครัวเรือน	+3.6 (Q1/2566)	การรับแจ้งผู้ประสบภัยจากรถ	-12.0
การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง	+62.3	การคุ้มครองผู้บริโภค	+42.5

1.

ความเคลื่อนไหวทางสังคม

ไตรมาสสอง ปี 2566

แรงงาน

- การจ้างงานไตรมาสสอง ปี 2566 ขยายตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 4 จากการขยายตัวของการจ้างงานในสาขานอกภาคเกษตรกรรม

การจ้างงาน

ผู้มีงานทำ มีจำนวน 39.7 ล้านคน **ขยายตัวร้อยละ 1.7** จากการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นในสาขา**นอกภาคเกษตรกรรม** โดยเฉพาะในสาขาโรงแรม/ภัตตาคาร และสาขาก่อสร้าง ขณะที่**ภาคเกษตรกรรม**ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง

ผู้มีงานทำและอัตราการเปลี่ยนแปลง

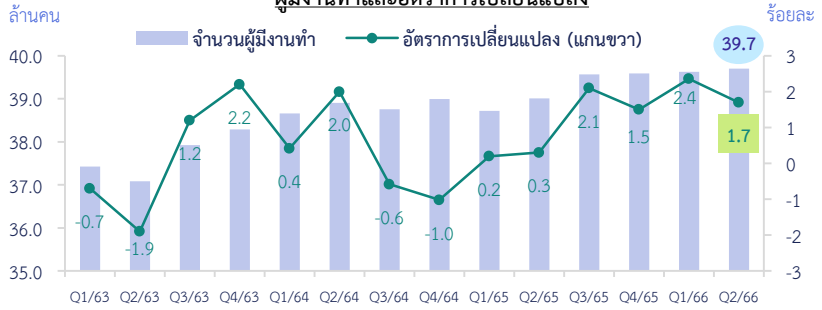

ที่มา: การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (LFS)

- **ภาคเกษตรกรรม**

11.6 ล้านคน (-0.2%)

- **นอกภาคเกษตรกรรม**

28.0 ล้านคน (+2.5%)

- การผลิต +0.3%
- ก่อสร้าง +6.0%
- ค้าส่ง/ค้าปลีก +0.5%
- ขนส่ง/เก็บสินค้า +1.1%
- โรงแรม/ภัตตาคาร +11.7%

ที่มา: LFS

ชั่วโมงการทำงาน

ภาพรวมชั่วโมงการทำงานปรับตัวดีขึ้น โดยชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยของภาคเอกชนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนมาอยู่ที่ 42.7 ชั่วโมง/สัปดาห์ สอดคล้องกับ**ผู้เสมือนว่างงาน*** และ**ผู้ทำงานต่ำระดับ**** ที่ลดลงร้อยละ 23.1 และ 0.04 ขณะที่**ผู้ทำงานล่วงเวลา***** เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5

ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ย

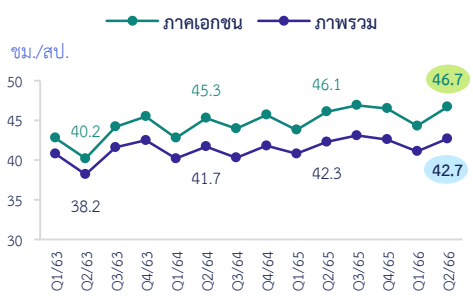

ผู้เสมือนว่างงานและผู้ทำงานล่วงเวลา

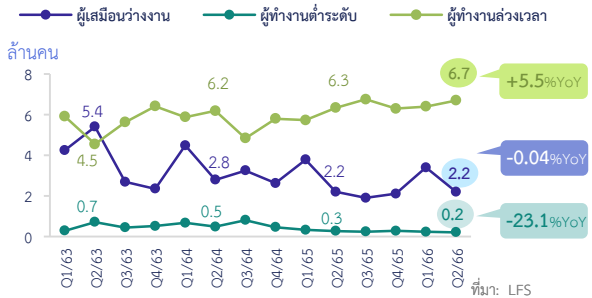

ที่มา: LFS

* ผู้เสมือนว่างงาน หมายถึง ผู้มีงานทำ 0 – 20 ชั่วโมง/สัปดาห์ ในภาคเกษตร และ 0 – 24 ชั่วโมง/สัปดาห์ นอกภาคเกษตร
** ผู้ทำงานต่ำระดับ คือ ผู้ที่ทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และต้องการทำงานเพิ่ม (นับรวมผู้ที่ทำงาน 0 ชั่วโมงต่อสัปดาห์)
*** ผู้ทำงานล่วงเวลา คือ ผู้มีงานทำที่ทำงานมากกว่า 50 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ค่าจ้างแรงงาน

ค่าจ้างแรงงานปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง โดยค่าจ้างที่แท้จริงใน**ภาพรวม**อยู่ที่ 15,212 บาท/คน/เดือน ขณะที่**ภาคเอกชน**อยู่ที่ 13,850 บาท/คน/เดือน โดยหากพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างที่แท้จริงในภาพรวมและของภาคเอกชน พบว่า เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 และ 7.2 ตามลำดับ

อัตราการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างที่แท้จริง (%YoY)

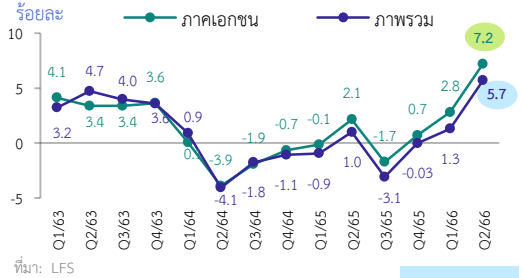

ที่มา: LFS

แรงงาน

การว่างงาน

การว่างงานมีทิศทางที่ดีขึ้น ผู้ว่างงานมีจำนวน 4.2 แสนคน คิดเป็น**อัตราการว่างงาน** ที่ร้อยละ 1.06 โดยภาคใต้มีอัตราการว่างงานสูงสุดที่ร้อยละ 1.54 ทั้งนี้ ผู้ว่างงานลดลงในทุกระดับการศึกษาเมื่อเทียบกับปี 2565 อีกทั้งยังลดลงทั้งผู้ว่างงานที่**เคยและไม่เคยทำงานมาก่อน** รวมถึง**ผู้ว่างงานระยะยาว** แต่**กลุ่มอายุน้อย**มีอัตราการว่างงานสูงกว่ากลุ่มอื่น ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากเด็กจบใหม่อยู่ในระหว่างการหางาน

อัตราการว่างงานรวมและอัตราการว่างงานในระบบ

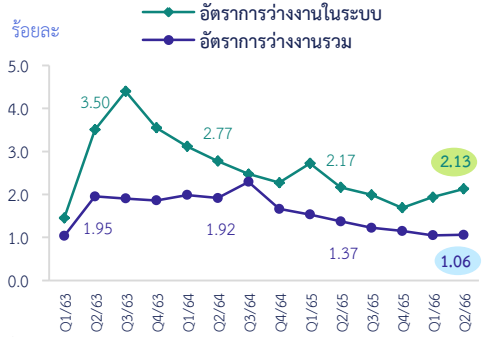

ที่มา: LFS และสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน

ผู้ว่างงานที่เคย/ไม่เคยทำงานมาก่อน และผู้ว่างงานระยะยาว

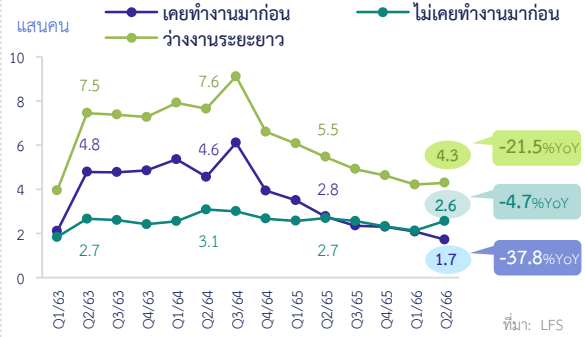

ที่มา: LFS

อัตราการว่างงานรายภาค (พันคน)

ภาค	Q2/66	
	จำนวน	อัตรา
กรุงเทพมหานคร	63.8	1.10
ภาคกลาง	145.6	1.09
ภาคเหนือ	58.9	0.94
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	77.7	0.82
ภาคใต้	83.0	1.54

ที่มา: LFS

อัตราการว่างงานตามระดับการศึกษา (พันคน)

ระดับการศึกษา	Q2/2565	Q1/2566	Q2/66	
	อัตรา	อัตรา	จำนวน	อัตรา
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	0.48	0.45	43.2	0.28
มัธยมต้น	1.27	1.03	66.0	0.94
มัธยมปลาย	1.52	1.11	66.8	1.03
อาชีวศึกษา	1.73	1.10	25.6	1.56
วิชาชีพชั้นสูง	2.49	1.11	54.0	2.06
อุดมศึกษา	2.72	2.22	173.3	2.36

อัตราการว่างงานรายอายุ (พันคน)

ระดับการศึกษา	Q2/66	
	จำนวน	อัตรา
15 – 19 ปี	44.4	7.85
20 - 24 ปี	207.6	6.41
25 - 29 ปี	71.5	1.56
30 - 34 ปี	31.2	0.70
35 - 39 ปี	29.7	0.69
40 - 49 ปี	23.0	0.25
50 - 59 ปี	16.5	0.19
60 ปีขึ้นไป	5.1	0.10

ประเด็นด้านแรงงานที่ควรให้ความสำคัญ

1 **การขาดแคลนแรงงานที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง :** การฟื้นตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศส่งผลให้มีความต้องการแรงงานเพื่อมารองรับการขยายตัวกิจกรรมทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ มากขึ้น

เดือนธันวาคม ปี 2565 ถึง เดือนมิถุนายน ปี 2566

ตำแหน่งงานว่างเฉลี่ย **8.3 หมื่นตำแหน่ง** > แรงงานที่ได้บรรจุงานเฉลี่ย **1.7 หมื่นตำแหน่ง**

ที่มา: กรมการจัดหางาน

2 **การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือการเกษียณอายุของแรงงานทักษะต่ำ**
: แรงงานทักษะต่ำยังถือเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อสาขาทางเศรษฐกิจต่าง ๆ

ไตรมาสสอง ปี 2566
มีแรงงานทักษะต่ำในภาคเอกชนที่กำลังจะเกษียณอายุ*
≈ 1.3 ล้านคน

แรงงานทดแทนมีแนวโน้มลดลง
- การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร
- คนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

* มีอายุตั้งแต่ 54 ปี ขึ้นไป ที่จบการศึกษาระดับเท่ากับหรือต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น (ที่มา: LFS)

3 **ผลกระทบต่อการจ้างงานและรายได้ของเกษตรกรจากภัยแล้งที่มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น :** ปริมาณฝนสะสมตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม – 6 กรกฎาคม 2566 มีค่าน้อยกว่าค่าปกติ (ฝน 30 ปี) ในทุกภูมิภาค

ความต้องการใช้น้ำ
ฤดูแล้ง - ต้นฤดูฝน ปี 2567
≈12,000 ล้าน ลบ.ม.

ปริมาณน้ำใช้การ 4 เขื่อนหลักในลุ่มน้ำพระยา
เหลือเพียง 3,011 ล้าน ลบ.ม.
ร้อยละ 12 ของความจุเขื่อน
ขั้นน้อยวิกฤต

ที่มา: คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ

หนี้สินครัวเรือน

• ไตรมาสหนึ่ง ปี 2566 หนี้สินครัวเรือนทรงตัวที่ร้อยละ 3.6 และสัดส่วนหนี้สินครัวเรือนต่อ GDP ปรับตัวลดลงเล็กน้อย จากไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่คุณภาพสินเชื่อด้อยลงเล็กน้อย

ณ สิ้นสุดระยะเวลา	รายปี		รายไตรมาส								
	2562	2563	Q1-64	Q2-64	Q3-64	Q4-64	Q1-65	Q2-65	Q3-65	Q4-65	Q1-66
หนี้สินครัวเรือน (ล้านล้านบาท) ①	14.20	14.76	14.86	15.01	15.07	15.32	15.40	15.52	15.67	15.87	15.96
%YoY	*4.9*	*3.9*	*4.6*	*4.9*	*4.0*	*3.8*	*3.6*	*3.4*	*4.0*	*3.6*	*3.6*
%QoQ (ปรับฤดูกาล)	-	-	0.7	1.3	0.3	1.5	0.5	1.1	0.9	1.1	0.5
ผลรวมของ Nominal GDP ใน 4 ไตรมาส (ล้านล้านบาท) ②	16.9	15.7	15.6	15.9	16.0	16.2	16.4	16.7	17.1	17.4	17.6
สัดส่วนหนี้ต่อ GDP (①/②)	84.1	94.2	95.5	94.2	94.2	94.7	93.8	92.8	91.5	91.4	90.6

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และ สศช.

ครัวเรือนมีการก่อหนี้เพื่ออสังหาริมทรัพย์ และอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของหนี้ครัวเรือน จำแนกรายวัตถุประสงค์ (ร้อยละ)

ณ สิ้นสุดระยะเวลา (%YoY)	สัดส่วนหนี้ Q1/66	2564 Q1	2564 Q2	2564 Q3	2564 Q4	2565 Q1	2565 Q2	2565 Q3	2565 Q4	2566 Q1
หนี้สินครัวเรือน (รวม)	100.0	4.6	4.9	4.0	3.8	3.6	3.4	4.0	3.6	3.6
เพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์	33.5	6.0	6.0	5.4	5.2	4.9	4.8	5.1	5.1	5.0
เพื่อยานยนต์	11.3	2.9	2.6	0.3	1.2	0.6	0.3	1.2	-0.3	-0.2
เพื่อการประกอบธุรกิจ	18.2	4.4	5.8	5.4	4.3	4.8	3.6	3.2	2.1	0.9
เพื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลอื่น	26.8	6.7	6.5	4.6	4.1	3.4	3.9	5.2	4.7	5.3
- สินเชื่อส่วนบุคคล	19.1	7.7	6.5	4.3	3.0	1.8	1.1	1.7	1.2	2.0
- สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้กำกับ*	4.9	2.0	7.6	10.0	12.0	12.7	14.4	17.6	21.3	20.6
- สินเชื่อบัตรเครดิต	2.8	6.0	4.4	-0.5	1.6	2.5	8.8	11.8	4.4	5.4
สินเชื่ออื่นๆ**	10.1	-2.2	-0.5	0.3	0.6	1.4	1.0	2.0	3.1	4.0

ความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนลดลงเล็กน้อย และสัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อรวม ลดลงเกือบทุกประเภท ยกเว้นสินเชื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อยานยนต์

• ธนาคารพาณิชย์

สัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ต่อสินเชื่อรวม (ร้อยละ)

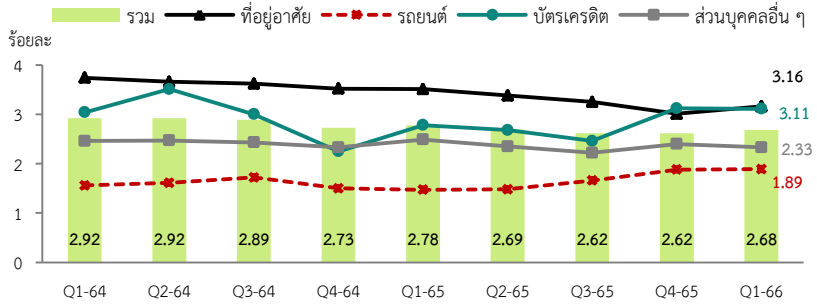

* สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้กำกับ คือ สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ซึ่งรวมถึงการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลิสซิ่งในสินค้าที่ผู้ให้เช่าซื้อไม่ได้จำหน่ายเอง (ยกเว้นสินค้าประเภทรถและเครื่องจักร) เช่น ซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้าในห้างสรรพสินค้า โดยชำระค่าสินค้าด้วยเงินที่ได้จากการขอสินเชื่อส่วนบุคคลฯ ของธนาคาร

** สินเชื่ออื่น ๆ คือ สินเชื่อสินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่อซื้อหลักทรัพย์ และสินเชื่อที่ไม่สามารถจำแนกวัตถุประสงค์ได้

หนี้สินครัวเรือน

ประเด็นหนี้สินครัวเรือนที่ควรให้ความสำคัญ

1 หนี้เสียและความเสี่ยงในการเป็นหนี้เสียของสินเชื่อยานยนต์ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

- หนี้ NPL ของสินเชื่อยานยนต์ขยายตัวเพิ่มสูงถึงร้อยละ 30.3 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นสูงที่สุดในรอบ 14 ไตรมาส
- สินเชื่อยานยนต์ยังเป็นสินเชื่อประเภทเดียวที่มีสัดส่วนดังกล่าวเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

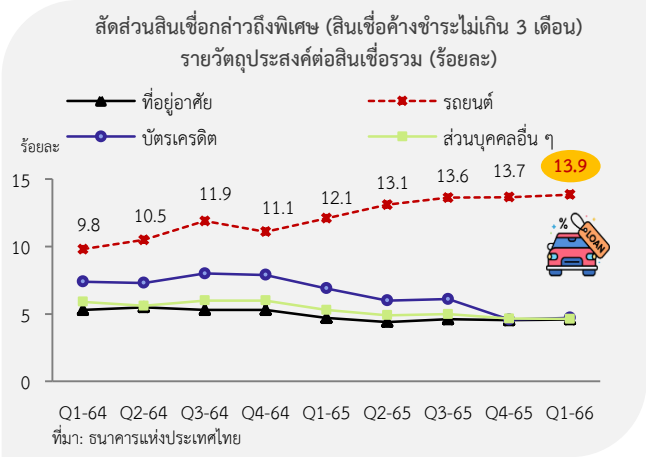

2 การติดกับดักหนี้ของลูกหนี้สหกรณ์ออมทรัพย์

- หนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ถือเป็นหนี้ที่มีสัดส่วนมากที่สุดเมื่อเทียบกับสหกรณ์ประเภทอื่น → ร้อยละ 88 ของเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกในสหกรณ์ทุกประเภท
- ในปี 2565 มูลค่าเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์รวมทั้งสิ้น **9.4 แสนล้านบาท**
- เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์หลักในการกู้ยืม พบว่า **ร้อยละ 26.1 เพื่อใช้สอยส่วนตัว** รองลงมา **ร้อยละ 23.1 เพื่อชำระหนี้สินเดิม**

สะท้อน**พฤติกรรมการติดกับดักหนี้**

หนี้เกือบร้อยละ 50 เป็นหนี้ที่ไม่สร้างรายได้

ที่มา : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

3 การส่งเสริมให้คนไทยมีทัศนคติทางการเงินที่ถูกต้อง

- ปี 2565 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำรวจความรู้ทางการเงินของคนไทยใน 3 ด้าน พบว่า คนไทยมีความรู้ทางการเงิน และพฤติกรรมทางการเงินดีขึ้นจากปี 2563 แต่ด้านทัศนคติทางการเงินที่ถูกต้องกลับมีแนวโน้มแย่ลง โดยเฉพาะทัศนคติในการวางแผนทางการเงินสำหรับอนาคต

จากข้อมูลการสำรวจการติดตามระดับความรู้ และการเข้าถึงบริการทางการเงินของครัวเรือน ปี 2565 ที่มีการสำรวจครัวเรือนทั่วประเทศประมาณ 13,000 ครัวเรือน ระหว่างเดือน ต.ค. – ธ.ค. 65

คนที่เห็นด้วยกับการวางแผนในอนาคต ลดลง

83.6% → 81.6%

ปี 2563 | ปี 2565

คนที่เห็นด้วยกับการเก็บออมเพื่ออนาคต ลดลง

86.6% → 84.0%

ปี 2563 | ปี 2565

ที่มา : ข้อมูลการสำรวจการติดตามระดับความรู้ และการเข้าถึงบริการทางการเงินของครัวเรือน ปี 2565 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สุขภาพและการเจ็บป่วย

- **การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังไตรมาสสอง ปี 2566 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2565** ขณะที่สุขภาพของคนวัยทำงานเสี่ยงป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด โรคอ้วน ภาวะเครียดและการฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้น อีกทั้งมีความเสี่ยงจะเป็นโรคคอมพิวเตอร์วิชั่นซินโดรม ซึ่งเกิดจากการทำงานเป็นเวลานาน ๆ อย่างต่อเนื่อง

ไตรมาสสอง ปี 2566

การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังมีจำนวนผู้ป่วย 1.14 แสนคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 62.3 จากการเพิ่มขึ้นของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคไข้เลือดออก

สุขภาพจิตของคนไทยในไตรมาสสอง ปี 2566 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2565 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 12.76 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 19.36

จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง (ราย)

โรค	2565				2566		%YOY
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q2/2566
ปอดอักเสบ	51,849	50,300	68,072	60,884	78,443	56,234	11.7
ไข้เลือดออก	1,461	9,485	19,625	14,574	10,948	23,067	143.2
มือ เท้า ปาก	740	4,734	79,223	14,285	11,483	8,928	88.5
ไข้หวัดใหญ่	8,247	4,859	31,498	34,770	39,457	24,874	411.9
บิด	352	382	467	371	461	370	-3.1
หัด	32	38	97	82	58	39	2.6
ฉี่หนู	231	529	1,376	1,465	622	774	46.3
ไข้สมองอักเสบ	241	213	264	205	303	209	-1.8
อหิวาตกโรค	1	0	1	3	1	0	-
ไข้กาฬหลังแอ่น	3	2	3	10	2	2	-
พิษสุนัขบ้า	1	0	0	2	1	1	-
รวม	**63,158**	**70,542**	**200,626**	**126,651**	**141,779**	**114,498**	**62.3**
อัตราต่อประชากรแสนคน	95.4	106.6	303.2	46.6	214.5	173.1	

ที่มา: รายงานโรคในระบบเฝ้าระวัง 506 กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 9 สิงหาคม 2566

ประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ

1 **คนวัยทำงานเสี่ยงป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด โรคอ้วน ภาวะเครียดและมีการฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้น** ในปี 2565 คนวัยทำงานป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด จำนวน 60,418 คน เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปี 2561 ที่มีจำนวนผู้ป่วย 52,006 คน และจำนวนการฆ่าตัวตายปี 2565 เพิ่มสูงขึ้นเป็น 3,650 คน จาก 3,583 คนในปี 2564

จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด แบ่งตามกลุ่มอายุ

ปีงบประมาณ	กลุ่มอายุ 15-39 ปี	กลุ่มอายุ 40-49 ปี	กลุ่มอายุ 50-59 ปี	รวม
	ป่วย	ป่วย	ป่วย	
2561	5,155	11,774	35,077	52,006
2562	5,335	11,733	35,594	**52,662**
2563	5,847	12,135	36,901	**54,883**
2564	7,073	12,707	38,800	**58,580**
2565	7,944	12,962	39,512	**60,418**

ที่มา: ระบบคลังข้อมูลสุขภาพ Health Data Center กระทรวงสาธารณสุข

จำนวนการฆ่าตัวตายของคนวัยทำงาน ปี 2560-2565

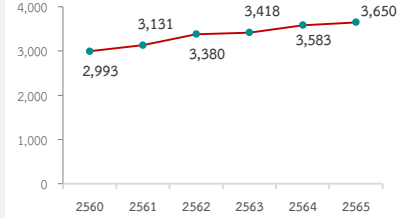

ที่มา: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

2 **โรคคอมพิวเตอร์วิชั่นซินโดรม** โรคที่เกิดจากพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและจากการทำงานเป็นเวลานาน ในปี 2565 คนไทยใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เฉลี่ย 7 ชั่วโมงต่อวัน และหากใช้สายตาเพ่งหน้าจอคอมพิวเตอร์ติดต่อกันเกิน 2 ชั่วโมงจะมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคคอมพิวเตอร์วิชั่นซินโดรม โดยจะมีอาการแสบตา ปวดตา ตาแห้ง น้ำตาไหล ปวดศีรษะ ปวดคอ ปวดไหล่หรือปวดหลัง

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่

ประเด็นต้องติดตามและเฝ้าระวัง

1 ความรุนแรงในครอบครัวจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปัจจัยกระตุ้นที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว (ร้อยละ)

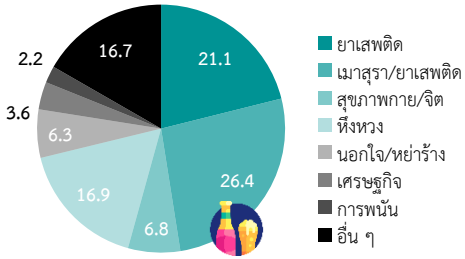

ที่มา : กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

ในปี 2565 มีเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัวเกิดขึ้น จำนวน 2,347 ราย **สูงสุดในรอบ 7 ปีที่ผ่านมา** ซึ่ง ร้อยละ 26.4 ของเหตุการณ์ มีสาเหตุมาจากการเมาสุรา และการเมาสุราร่วมกับการเสพยาเสพติด

"น้องตั้งใจ" แชทบอทบนแอพพลิเคชั่น Line ที่ให้ปรึกษาขอความช่วยเหลือ แนะนำสมาชิกในครอบครัวเลิกให้เลิกเหล้าอย่างถูกวิธี และสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา

2 การลักลอบนำเข้าและจำหน่ายบุหรี่หนีภาษีมากขึ้น

จากข้อมูลของสมาคมการค้ายาสูบไทย ในปี 2565 พบ ร้านลักลอบจำหน่ายบุหรี่หนีภาษี โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ **จำนวน 131 ร้านค้า เพิ่มมากขึ้นกว่า 3 เท่า จากปีก่อน**

ที่มา: สมาคมการค้ายาสูบไทย, 2565

บุหรี่ที่หนีภาษีส่วนใหญ่ในประเทศไทย 77 % มาจาก 5 จังหวัดภาคใต้

จังหวัดสงขลา พบอัตราการสูบบุหรี่หนีภาษีมากที่สุดถึงร้อยละ 84.5 ของซองบุหรี่หนีภาษีที่เก็บได้ รองลงมาตามด้วยจังหวัดอื่น ๆ ได้แก่ จังหวัดสตูล (84.1) จังหวัดสุราษฎร์ธานี (57.7) จังหวัดพัทลุง (56.9) และจังหวัดนครศรีธรรมราช (46.9)

ที่มา: บริษัท ฟิลลิป มอร์ริส เทรดดิ้ง (ไทยแลนด์) จำกัด, 2564

ลักลอบขายทั้งร้านค้าแผงลอย และร้านค้าออนไลน์

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่โดยรวม เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7

การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายการบริโภคของครัวเรือน หมวดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ มูลค่าที่แท้จริง (ร้อยละ)

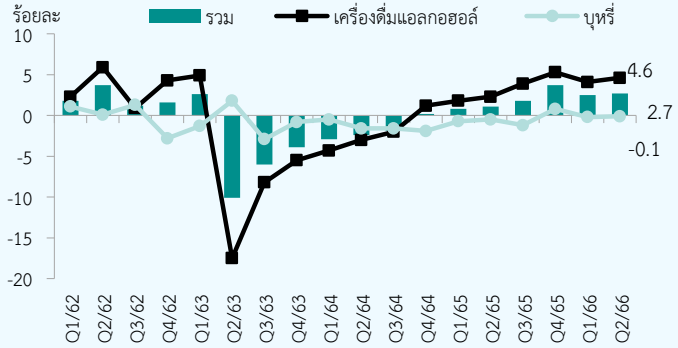

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6
ขณะที่การบริโภคบุหรี่ลดลงร้อยละ 0.1

- จากข้อมูลสถิติผลการปราบปรามผู้กระทำผิดกฎหมายของกรมสรรพสามิต ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่า **มีการจับกุมคดีบุหรี่หนีภาษีจำนวน 9,132 คดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 50.09** จากสถิติการจับกุมของปีงบประมาณก่อน
- จำเป็นที่ต้องเฝ้าระวัง เพราะทำให้ประชาชนและเยาวชนผู้บริโภคสามารถเข้าถึงการหาซื้อได้ง่ายยิ่งขึ้น และอาจนำไปสู่การเกิดขึ้นของนักสูบหน้าใหม่ที่เป็นเยาวชนอีกด้วย

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

Q2/2566

คดีอาญารวม ลดลง ร้อยละ 17.8

ผู้ประสบภัยรวมจากอุบัติเหตุทางถนน ลดลง ร้อยละ 12.0

จำนวนคดีอาญาประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ ชีวิตร่างกายและเพศ และคดียาเสพติด

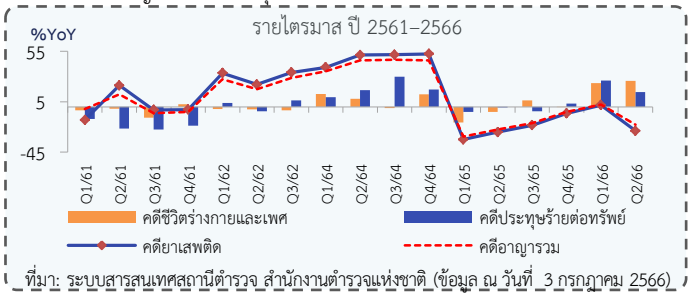

ที่มา: ระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ข้อมูล ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2566)

ยาเสพติด 23.8 %

ชีวิต ร่างกาย เพศ 25.7 %

ประทุษร้ายต่อทรัพย์ ⬆ 14.7 %

สถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนน จำนวนผู้ประสบภัยสะสม และผู้เสียชีวิต ปี 2565 – 2566

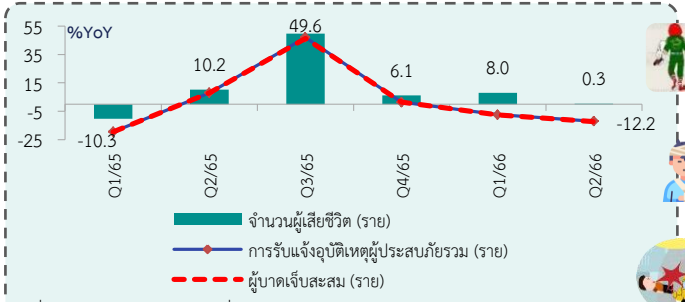

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (THAI RSC) https://www.thairsc.com/data-compare_ (ข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม 2566)

ผู้เสียชีวิต 0.3 % (3,560 ราย)

ผู้บาดเจ็บสะสม 12.2 % (195,125 ราย)

ผู้ประสะสมภัยรวม 12.0 % (198,685 ราย)

ประเด็นความปลอดภัยในชีวิตที่ควรให้ความสำคัญ

1 การหลอกลวงทางโทรศัพท์ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คนไทยต้องรับสายจากมิจฉาชีพ 17 ล้านครั้ง ครึ่งปีแรกของปี 2566 ประชาชนแจ้งความอาชญากรรมออนไลน์ 278,572 คดี ยอดเสียหายรวมกว่า 38,786 ล้านบาท กลุ่มมิจฉาชีพมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ พัฒนาเครื่องมือผ่านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง

การหลอกลวง

ปี 2565

ยอดมิจฉาชีพทางโทรศัพท์พุ่งสูง

ที่มา: รายงานประจำปี Whoscall

การรับมือจากภาครัฐ

- +697 +698 แนวโน้มเป็นมิจฉาชีพสูง
- ค่ายมือถือร่วมมือเปิดสายด่วนรับแจ้งแก๊งคอลเซ็นเตอร์
- โครงการ Cyber Vaccine เครือข่ายยับยั้ง สร้างภูมิคุ้มกัน

รู้ทัน รูปแบบการหลอกลวง

2 การเฝ้าระวังเด็กและเยาวชนใช้กัญชาแบบสูบเพื่อนันทนาการ เพิ่มขึ้นในทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 18-19 ปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.7

กัญชาเพื่อนันทนาการ

ผลการสำรวจผู้ใช้สารเสพติดอายุ 18-65 ปี

ทุกกลุ่มอายุ มีการใช้กัญชา เพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 4.2 ในปี 2564 เป็น ร้อยละ 24.9 ในปี 2565

เยาวชน อายุ 18-19 ปี จากร้อยละ 2.2 ในปี 64 เป็น ร้อยละ 9.7 ในปี 65

กัญชาส่งผลกระทบต่อสมอง

เชาว์ปัญญาลดลง
พัฒนาการล่าช้า ปัญหาพฤติกรรม ภาวะฆ่าตัวตาย
เสี่ยงต่อการป่วยโรคจิตเภท

ที่มา: ผลการสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมการใช้สารเสพติด ปี 2565 ของศูนย์ศึกษาปัญหายาเสพติด ร่วมกับศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

3 การบังคับใช้กฎหมายจำกัดความเร็ว กฎกระทรวงได้มีการกำหนดอัตราความเร็วของยานพาหนะบนถนนหลวงหรือทางหลวงชนบท แต่ยังพบผู้ฝ่าฝืนและไม่ทำตามเป็นจำนวนมาก

จำกัดความเร็ว

สถิติอุบัติเหตุบนทางหลวงทั่วประเทศ

- เดือนพฤษภาคม 2566
  - ขับรถเร็วเกินกฎหมายกำหนด ร้อยละ 68
  - หลับใน ร้อยละ 8
  - ตัดหน้าระยะกระชั้นชิด ร้อยละ 7

ที่มา: รายงานสถิติกรมทางหลวง พฤษภาคม 2566 2566

การเพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยทางถนน

- ติดตั้งแถบเตือน Rumble Strip บอกจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดเขตควบคุมความเร็ว
- การกำหนดอัตราความเร็วในทางหลวงแผ่นดินทางหลวงชนบท

การคุ้มครองผู้บริโภค

- “ไตรมาสสอง ปี 2566 *การรับเรื่องเรียนผ่าน สคบ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 53.1* โดยด้านที่ได้รับการร้องเรียนมากที่สุดคือ ด้านสัญญา โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าและบริการทั่วไป ขณะที่ *การรับเรื่องร้องเรียนผ่านสำนักงาน กสทช. ลดลงร้อยละ 40.5* โดยลดลงในทุกประเภทบริการ”

การรับเรื่องร้องเรียนการคุ้มครองผู้บริโภคในรายไตรมาส

เรื่องร้องเรียน	2565				2566		%YoY
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q2/2566
สคบ.	**2,540**	**4,902**	**6,045**	**6,749**	**12,631**	**7,504**	**53.1**
ด้านโฆษณา	740	1,995	1,220	754	2,474	330	-83.5
ด้านสัญญา	432	796	1,202	385	477	561	-29.5
ด้านขายตรงและตลาดแบบตรง	538	1,093	1,971	1,177	741	513	-53.1
- ด้านฉลาก	830	1,018	1,652	868	793	508	-50.1
- เรื่องอื่น ๆ[1]				3,565	8,146	5,592	N/A
สำนักงาน กสทช.	**1,780**	**624**	**502**	**525**	**474**	**371**	**-40.5**
โทรศัพท์เคลื่อนที่	1,477	427	318	342	318	236	-44.7
อินเทอร์เน็ต	285	164	168	172	149	132	-19.5
สถานีวิทยุคมนาคม	-	27	8	5	3	2	-92.6
โทรศัพท์ประจำที่	18	6	8	6	4	1	-83.3
รวม	**4,320**	**5,526**	**6,547**	**7,274**	**13,105**	**7,875**	**42.5**

หมายเหตุ : [1] สคบ. ปรับรูปแบบการนำเสนอข้อมูลใหม่ตั้งแต่ Q4-2565 โดยจำแนกข้อมูลตามแหล่งที่มาของข้อมูล ทำให้เรื่องอื่น ๆ ไม่สามารถจำแนกประเภทได้ ทั้งนี้ เรื่องอื่น ๆ ประกอบด้วยข้อมูลร้องเรียนจากศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ผู้บริโภค สคบ.ส่วนภูมิภาค กองกฎหมายและคดี และสำนักงานเลขานุการกรม

ที่มา : สคบ. และสำนักงานสำนักงาน กสทช.

ประเด็นที่ต้องติดตามและเฝ้าระวัง

1 การซื้อขายที่อยู่อาศัยมือสองที่ให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน โดยเฉพาะการซื้อทรัพย์ที่มาจากการขายทอดตลาด

ปัจจุบันบ้านมือสองกำลังได้รับความนิยม

Q1/2566 : การประกาศขายบ้านมือสอง อยู่ที่ 159,262 หน่วย ≈ ขยายตัว 2.7% (YoY)

มูลค่า 870,304 ล้านบาท

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ ธนาคารอาคารสงเคราะห์

- ผู้ขายบางรายให้ข้อมูลแก่ผู้ซื้อที่ไม่ครบถ้วน
- การทำสัญญาที่อาจใช้ข้อความที่ไม่เป็นธรรม

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมบังคับคดี กรมที่ดิน สคบ. จำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทในการกำกับดูแลให้มากขึ้น นอกจากนี้ ผู้บริโภคเองจะต้องศึกษาและระมัดระวังพฤติกรรมการเชิญชวนที่ผิดปกติ

2 ประชาชนบางส่วนถูกแอบอ้างนำหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนไปเปิดเบอร์โทรศัพท์โดยไม่รู้ตัว

กรณีที่ผู้บริโภคบางส่วนถูกสวมรอยนำมูลบัตรประชาชนไปเปิดเบอร์มือถือ บางรายถูกสวมรอยเปิดเบอร์ใหม่มากถึง 34 เบอร์

ทั้งนี้ ประชาชนสามารถตรวจสอบการลงทะเบียนซิมการ์ดของตนเองได้ที่แอปพลิเคชัน “3 ชั้น”

อย่างไรก็ตาม หน้าที่การตรวจสอบและป้องกันไม่ควรถูกผลักให้เป็นภาระของผู้บริโภคทางเดียว

- สำนักงาน กสทช. ควรมีการตรวจสอบการลงทะเบียนซิมอย่างต่อเนื่อง
- กำกับให้ผู้ให้บริการเครือข่ายต้องมีมาตรการที่เข้มงวด เพื่อป้องกันการถูกสวมรอยอีกทางหนึ่ง

2. สถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญ

ไตรมาสสอง ปี 2566

1 การย้ายถิ่นของประชากรช่วง Covid-19 “ความท้าทายของตลาดแรงงาน”

ในช่วง COVID-19 เกิดการเคลื่อนย้ายของประชากรอย่างชัดเจน โดยปี 2563 มีประชากรเคลื่อนย้ายมากกว่า 1 ล้านคน จากช่วงก่อนหน้าที่มีจำนวนประมาณ 6 - 7 แสนคน

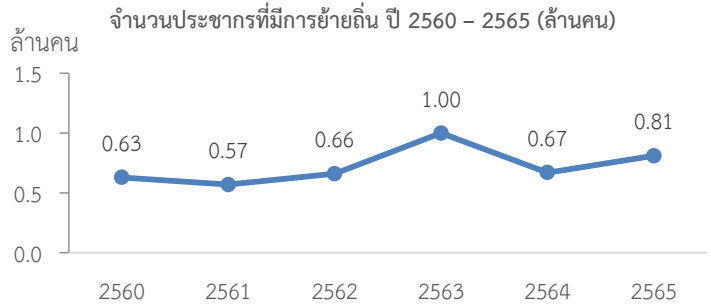

ที่มา : การสำรวจการย้ายถิ่นของประชากร, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2563 - 2564

มีแนวโน้มการย้ายออกจากจังหวัดที่มีตลาดงานขนาดใหญ่

2565

เริ่มเห็นการย้ายออกจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าสู่เมืองขนาดใหญ่

การย้ายถิ่น สำนักงานสถิติแห่งชาติกำหนดนิยาม คือ การที่ย้ายสถานที่อยู่อาศัยจากเขตเทศบาลอื่นหรือ อบต.อื่น หรือจากประเทศอื่น ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยครั้งสุดท้ายมายังเขตเทศบาลหรือ อบต. ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ปัจจุบันที่กำลังถูกสัมภาษณ์ ระหว่าง 1 ตุลาคม 2564 – 30 กันยายน 2565 (สำหรับข้อมูลปี 2565) แต่การเปลี่ยนเขตเทศบาลหรือ อบต. เนื่องจากการขยายเขตเทศบาลหรือแยกหมู่บ้าน โดยที่บุคคลหรือครัวเรือนนั้นยังอยู่ประจำที่เดิม และการย้ายสถานที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ไม่นับว่าเป็นการย้ายถิ่น

การย้ายถิ่นจาก COVID-19 มีประมาณ 2.1 ล้านคน ที่เริ่มมีการย้ายถิ่นตั้งแต่ปี 2563

โดยมากกว่า 1 ใน 3 ของประชากร ย้ายถิ่นเพราะต้องการทำงาน/หารายได้

ประชากรย้ายถิ่น 2.1 ล้านคน

ประชากรย้ายถิ่น<u>ถาวร</u> 1.1 ล้านคน

ประชากรย้ายถิ่น<u>ชั่วคราว</u> 1 ล้านคน

1.9 แสนคน ที่ต้องการย้ายถิ่นภายใน 2 ปีข้างหน้า

1.3 ล้านคน ผู้มีงานทำ

กำลังแรงงานย้ายถิ่น 1.4 ล้านคน

3.1 หมื่นคนว่างงาน

สาขาบริการ 58.1%

การผลิต 33.6%

ภาคเกษตร 8.3%

แรงงานไม่มีหลักประกันทางสังคม 24.4%

< 30 ปี

กำลังแรงงานอายุน้อย ไม่เกิน 30 ปี 29.8 %

กำลังแรงงานมีทักษะค่อนข้างสูง 39.1 % (จบ ปวช. ขึ้นไป)

1 การย้ายถิ่นของประชากรช่วง Covid-19 “ความท้าทายของตลาดแรงงาน”

ผลกระทบต่อตลาดแรงงานและสังคมที่สำคัญ

การคาดหวังว่าจะให้แรงงานเคลื่อนย้ายช่วง COVID19 กลับมาชดเชยการขาดแคลนแรงงานในปัจจุบันคงทำได้ยาก มีประชากรเพียง 1.9 แสนคน ที่ต้องการย้ายถิ่นภายใน 2 ปีข้างหน้า ซึ่งในจำนวนนี้เป็นกำลังแรงงานเพียง 8.4 หมื่นคน

แรงงานที่กลับภูมิลำเนาจะมีส่วนสำคัญในการช่วยพัฒนาท้องถิ่น โดยกำลังแรงงานย้ายถิ่นมีระดับการศึกษา/ทักษะค่อนข้างสูง ร้อยละ 39.1 % (จบ ปวช. ขึ้นไป)

แรงงานที่เคลื่อนย้ายในช่วง COVID-19 ส่วนใหญ่ไม่มีสวัสดิการรองรับ ซึ่งไม่เพียงแต่จะกระทบต่อแรงงานยังกระทบต่อครอบครัวของแรงงานที่จะขาดหลักประกันอีกด้วย

การคืนถิ่นยังช่วยสร้างผลกระทบที่ดีเชิงสังคม อาทิ การช่วยให้เด็กอาศัยอยู่กับพ่อแม่มากขึ้น รวมทั้งผู้สูงอายุ ที่อาศัยในต่างจังหวัดมีผู้ดูแล แก้ปัญหาครอบครัวแหว่งกลาง และทำให้ครอบครัวมีความเข้มแข็งมากขึ้น

แนวทางที่ต้องให้ความสำคัญต่อไป

1. **การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ภาคเอกชนต้องมีมาตรการจูงใจให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงาน** ภาครัฐอาจใช้โอกาสในช่วงการขาดแคลนแรงงาน ให้สถานประกอบการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงานที่หายไป ขณะเดียวกัน บางอาชีพซึ่งเป็นอาชีพที่คนไทยไม่ทำ หรืองานที่ใช้ทักษะต่ำอาจจำเป็นต้องพิจารณานำเข้าแรงงานต่างด้าวเพิ่มเติมหากปัญหาการขาดแคลนแรงงานทักษะต่ำมีความรุนแรงขึ้น
2. **การหามาตรการเพิ่มศักยภาพคนในท้องถิ่น** ภาครัฐอาจต้องมีการสนับสนุนการลงทุนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงแผนฯ 13 ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาค การสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก รวมถึงการสร้างความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์ และดิจิทัลที่จะเป็นการเตรียมพื้นที่มีความพร้อมในการรองรับการลงทุน ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องไปถึงการสร้างงานในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น
3. **การส่งเสริมให้แรงงานทุกคนได้รับความคุ้มครองทางสังคม** เกือบ 1 ใน 4 ยังเป็นกลุ่มที่ประกอบอาชีพอิสระ แม้ว่าจะมีสัดส่วนที่ลดลงจากช่วงก่อนแล้ว ภาครัฐยังต้องเร่งส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้แรงงานอิสระกลุ่มดังกล่าวที่เคยเป็นสมาชิกกองทุนประกันสังคมได้คงสภาพสมาชิกต่อไป และส่งเสริมการเข้าเป็นสมาชิกในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ ม.39 ม.40 กอช.
4. **การขยายบทบาทการสร้างความเข้มแข็งในท้องถิ่น** จากการเคลื่อนย้ายของประชากรกลับไปท้องถิ่นเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งของชุมชนให้ดีขึ้น โดยต้องดึงศักยภาพของคนกลุ่มนี้ให้มีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชน ด้วยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดการร่วมกันในการพัฒนาพื้นที่ชุมชนของตนเอง

2 จัดการซากรถยนต์อย่างไร เมื่อรถ EV มาแทนที่

สถานการณ์การใช้รถยนต์ EV

ทั่วโลก

- ปัจจุบันมีการใช้ EV เกือบ 30 ล้านคัน
- คาดว่าจะมี EV เพิ่มขึ้นเป็น 240 ล้านคัน ในปี 2573
- เฉพาะปี 2565 ยอดขาย EV 10 ล้านคัน

ที่มา: International Energy Agency (2023)

ประเทศไทย

- มีการจดทะเบียน EV รวมกว่า 32,450 คัน (10% ของรถทั้งหมด) (มกราคม - พฤษภาคม 2566)
- สัดส่วนรถยนต์ EV จะเพิ่มขึ้น 34 % ภายในปี 2573

ที่มา: กรมการขนส่งทางบก และ KKP Research เกียรตินาคินภัทร

การเพิ่มขึ้นของรถยนต์ EV ➡
- ✓ แทนที่รถยนต์สันดาป
- ✓ รถยนต์ที่เลิกใช้งานมีมากขึ้น

ซากรถยนต์

รถยนต์ที่หายออกจากระบบทะเบียนและภาษีรถยนต์

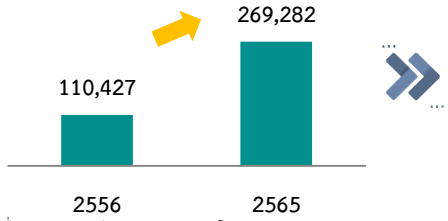

ที่มา: กรมการขนส่งทางบก ประมวลผลโดย สศช.

รถยนต์ถูกเลิกใช้งาน ≈ 2.7 แสนคัน

ไทยมีรถยนต์ที่อายุมากกว่า 20 ปี กว่า 5 ล้านคัน

▶ คาดว่าจะเพิ่มเป็น 16 ล้านคัน ในอีก 20 ปีข้างหน้า

ส่วนประกอบของรถยนต์

25 %

ไม่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ และเป็นอันตราย อาทิ สารทำความเย็น น้ำมันหล่อลื่น แบตเตอรี่

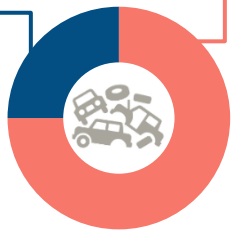

75 %
- นำกลับมาผลิตใหม่ (remanufacturing) อาทิ เครื่องยนต์ อะไหล่ต่าง ๆ
- นำกลับมาใช้ใหม่ (recycling) อาทิ เหล็ก พลาสติก แก้ว

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

2 จัดการซากรถยนต์อย่างไรเมื่อรถ EV มาแทนที่

การจัดการซากรถยนต์ของไทย

- ☹ ไม่มีมาตรฐาน
- ☹ ผู้ประกอบการขาดความรู้
- ☹ การจัดการของเสียไม่ถูกต้อง

การถอดรื้อชิ้นส่วน/การจัดการของเสีย → ไม่สามารถจัดการของเสียอันตรายได้

การแยกส่วนประกอบ → ชิ้นส่วนที่ไม่มีมูลค่าทิ้งเป็นขยะชุมชน/กำจัดอย่างไม่ถูกต้อง

การรีไซเคิล → กระบวนการรีไซเคิลไม่ถูกวิธี

การจัดการซากรถยนต์ในต่างประเทศ

สหภาพยุโรป
- Directive on End-of Life Vehicle 2000/53/EC

ญี่ปุ่น
- Act on Recycling, etc. of End-of-Life Vehicles

ประเทศไทย
ขาดข้อกฎหมายในการควบคุมการจัดการซากรถยนต์

ข้อเสนอแนะ

ประเทศไทยจำเป็นต้องมีกฎหมายหรือกลไกกำกับการจัดการซากรถยนต์บนหลักการการจัดการสิ่งแวดล้อม

- ✓ กำหนดผู้รับผิดชอบจัดการซาก
- ✓ การบำบัดของเสีย
- ✓ การเก็บรวบรวมซาก
- ✓ บทลงโทษ

โดยมีประเด็นที่ต้องคำนึงถึง

1. การส่งเสริมให้มีสถานประกอบการจัดการซากรถยนต์แบบครบวงจรและได้มาตรฐาน

2. ต้นทุนการซื้อรถยนต์ที่อาจจะเพิ่มขึ้นจากการที่ผู้ผลิตผลักภาระค่าใช้จ่ายในการจัดการซากรถยนต์ให้กับผู้บริโภค

3. การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานกำกับดูแลตั้งแต่เรื่องการผลิตรถยนต์ การจดทะเบียนรถยนต์ รวมไปถึงการจัดการซากรถยนต์/ของเสียอันตราย

3 LGBTQ+ : หลากหลายที่ไม่แตกต่าง เพื่อเปิดกว้างสู่ความเสมอภาคทางเพศ

LGBTQ+

กลุ่ม LGBTQ+ ยังคงต้องเผชิญกับการกีดกันหรือการเลือกปฏิบัติ ทั้งในด้านสังคมและด้านสิทธิ แม้ว่าสังคมจะมีการยอมรับและเปิดกว้างต่อความหลากหลายทางเพศมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

จำเป็นต้องเสริมสร้างการยอมรับและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ซึ่งยังคงเป็นประเด็นท้าทายของสังคมไทย

สถานการณ์การสนับสนุน LGBTQ+

จำนวนคาดการณ์ของประชากร LGBTQ+ ในประเทศไทย ปี 2559 – 2566 (ล้านคน)

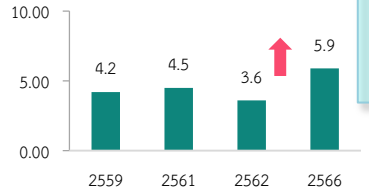

ที่มา : LGBT Capital และ Ipsos 2023

ประเทศไทยมีจำนวนประชากร LGBTQ+ ประมาณ 5.9 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีจำนวนเพียง 4.2 ล้านคน

ส่วนหนึ่งเกิดจากสังคมมีการยอมรับและเปิดกว้างต่อความหลากหลายทางเพศมากขึ้น

90.63 % ของกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาการถูกเลือกปฏิบัติในระดับต่าง ๆ ได้แก่

ที่มา: World bank (2561).

ภาครัฐ

- พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558
- **ร่างพระราชบัญญัติคู่ชีวิต พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมรสเท่าเทียม)** อยู่ระหว่างรอการพิจารณา
- สถาบันการศึกษาหลายแห่งที่อนุญาตให้นักศึกษาและบัณฑิตสามารถแต่งกายตามเพศวิถี

ภาคเอกชน

- บริษัทเอกชนมีสวัสดิการด้านสุขภาพไปยังคู่ชีวิตโดยไม่จำกัดเพศ
- **การขยายตัวของซีรีส์วาย (Series Y)** มีจำนวนผู้ชมผ่าน LINE TV มากถึง 18.9 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนมากกว่า 3 เท่าตัว โดยกลุ่มผู้ชมมีทั้งคนรุ่นใหม่รวมถึงกลุ่มผู้สูงอายุอีกด้วย

ที่มา: LINE Thailand Business (2020).

ระดับครอบครัว

- เคยถูกคนในครอบครัวสั่งห้ามไม่ให้แสดงออกทางเพศ อาทิ การประพฤติตัว การพูด หรือการแต่งกาย

ระดับวัยเรียน/วัยศึกษา

- เยาวชน LGBTQ+ เคยถูกเลือกปฏิบัติในการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนหรือแนะนำการศึกษาต่อในบางสาขาวิชาที่สนใจ

ระดับวัยทำงาน

- เคยถูกปฏิเสธการรับเข้าทำงาน ตั้งแต่ขั้นตอนสมัครคัดเลือก ทำให้ต้องปกปิดอัตลักษณ์ทางเพศ รวมทั้งเผชิญปัญหาการคุกคามทางเพศในที่ทำงาน
- อาทิ การพูดล้อเลียนทางเพศ การส่งข้อความอนาจาร การล่วงละเมิดทางร่างกาย

ด้านการใช้ชีวิต

- การขาดกฎหมายรองรับ ทำให้กลุ่ม LGBTQ+ ไม่สามารถเข้าถึงบริการ และสวัสดิการที่เท่าเทียมกับเพศอื่น
- อาทิ บริการด้านการซื้อและเช่าทรัพย์สินร่วม บริการด้านการเงิน การบริการด้านสุขภาพ หรือประกันชีวิต และบริการด้านภาครัฐ

การสร้างการยอมรับและส่งเสริมการสนับสนุน LGBTQ+

1 ครอบครัว

การรับฟัง การพูดคุยด้วยทัศนคติที่ดี จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการสนทนา เพื่อเปิดเผยความรู้สึก แบ่งปันความคิด ประสบการณ์ ภายในครอบครัว พร้อมให้คำแนะนำปรึกษาโดยปราศจากอคติทางเพศ เพราะการยอมรับสนับสนุนจากครอบครัวเป็นสิ่งที่สำคัญในการเสริมสร้างความมั่นใจในการแสดงออก ไม่ต้องคอยปิดบังตัวตนทางเพศ

2 สถานศึกษาหรือโรงเรียน

จำเป็นต้องให้ความรู้เกี่ยวกับด้านสิทธิความเท่าเทียมทางเพศ แก่นักเรียน นักศึกษา ครู หรือบุคลากรในสถานศึกษา พัฒนาปรับปรุงเนื้อหาการเรียนการสอนให้คำนึงถึงมิติความหลากหลายเพศ ครูควรเพิ่มบทบาทคอยทำหน้าที่สังเกตพฤติกรรม พร้อมให้การช่วยเหลือแก้ไขอย่างเหมาะสม เพื่อให้โรงเรียนเป็นพื้นที่ปลอดภัยและเข้าใจเพศสภาพของผู้เรียนทุกกลุ่ม

3 สถานที่ทำงาน

ส่งเสริมผู้ประกอบการและลูกจ้างให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ พัฒนานโยบายที่เน้นป้องกันการถูกเลือกปฏิบัติ การคุกคามทางเพศในที่ทำงาน และสามารถเปิดเผยอัตลักษณ์ทางเพศได้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี

4 กฎหมาย

เร่งรัดผลักดันในการพิจารณาออกกฎหมาย เพื่อให้กลุ่ม LGBTQ+ ได้รับสิทธิต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกับเพศอื่น อาทิ สิทธิรับบุตรบุญธรรม สิทธิในการจัดการทรัพย์สินร่วม สิทธิการเข้าถึงสวัสดิการอีกฝ่ายในฐานะคู่สมรส สิทธิการเป็นทายาทโดยธรรมในการรับมรดกจากคู่ชีวิต สิทธิเซ็นยินยอมรักษาพยาบาลอีกฝ่าย หรือสิทธิอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงส่งเสริมความรู้ด้านสิทธิความเท่าเทียมทางเพศแก่ประชาชนทุกกลุ่ม

5 การสร้างความตระหนักรู้ทางสังคม

เน้นสร้างการมีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมทางสังคม อาทิ การรณรงค์วัน Pride Month การจัดงานสาธารณะ หรือการอบรมให้ความรู้สุขภาพเพศหลากหลายจากผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ โดยเป็นการสร้างพื้นที่สาธารณะในการแบ่งปันความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันได้แบบเปิดเผย เพื่อส่งเสริมให้สังคมเกิดความตระหนักรู้และความเข้าใจ ซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับและเปิดกว้างต่อความหลากหลายทางเพศที่แท้จริง

คลินิกสุขภาพเพศหลากหลาย

สถานพยาบาลและคลินิกสุขภาพเพศหลากหลายเปิดให้บริการทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชนหลายแห่ง อาทิ Gender Health Clinic โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ศูนย์ Gen V Clinic โรงพยาบาลรามาธิบดี LGBTQ+ CLINIC โรงพยาบาลกลาง และ Pride Clinic โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ ซึ่งให้การตรวจรักษาและให้คำแนะนำปรึกษาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านสุขภาพจิต การให้คำปรึกษาสุขภาพทางเพศที่ปลอดภัย การให้ความรู้และคำแนะนำแก่ผู้ปกครองที่มีลูกเป็น LGBTQ+ การตรวจรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การผ่าตัดยืนยันสภาพเพศ การให้คำปรึกษาสั่งจ่ายฮอร์โมนเพื่อข้ามเพศ รวมถึงโปรแกรมตรวจสุขภาพเฉพาะสำหรับ LGBTQ+

3. บทความ

หนี้สินคนไทย : ภาพสะท้อนจากข้อมูลเครดิตบูโร

COVID-19 ซ้ำเติมปัญหาหนี้ครัวเรือนเดิมที่มีมูลค่าสูงอยู่แล้ว

COVID-19 ▶ กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงัก ▶ กระทบการจ้างงานและระดับรายได้ของครัวเรือน ▶ ขาดสภาพคล่องและมีแนวโน้มก่อหนี้มากขึ้น

สัดส่วนหนี้สินครัวเรือนต่อ GDP

2562	2564
84.1 %	94.7 %

หนี้ครัวเรือนสูง
= ปัจจัยฉุดรั้งการขยายตัวของเศรษฐกิจ
เนื่องจากครัวเรือนมีความสามารถในการใช้จ่ายและลงทุนต่ำ

และหากลูกหนี้**ไม่สามารถชำระหนี้ได้พร้อมกัน**จำนวนมาก อาจทำให้เกิด**ความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงิน**

อันดับและสัดส่วนของหนี้สินครัวเรือนต่อ GDP ของประเทศไทย

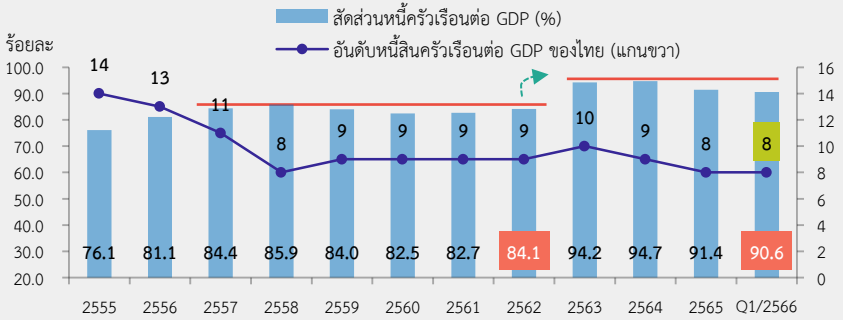

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 12 กรกฎาคม 2566 และเป็นข้อมูลชุดใหม่ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีการปรับปรุงความครอบคลุม
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และ CEIC

การแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือน

จำเป็น**ต้องทำความเข้าใจ**ถึงพฤติกรรมการก่อหนี้
และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการการช่วยเหลือ

มาตรการการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและตรงจุด

ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ปัญหาหนี้สินครัวเรือนที่สะท้อนตามกลุ่มเป้าหมาย

ใช้ข้อมูลของ บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (National Credit Bureau : NCB)

NCB National Credit Bureau บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

- **คลอบคลุมมูลค่าหนี้**ที่นำเสนอโดย ธปท. กว่า**ร้อยละ 81.0** (ไตรมาสหนึ่งปี 2566)
- **มูลค่าหนี้ SML และ NPL ของ NCB มีความครอบคลุมกว่าข้อมูลที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) รายงาน** เนื่องจาก ธปท. รายงานเฉพาะข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) แต่ NCB รายงานข้อมูลของสมาชิกทั้งหมด ซึ่งรวมทั้ง ธพ. SFIs บริษัทเงินทุน บริษัทประกัน สหกรณ์บางแห่ง ฯ
  - NPL : ธปท. ≈ 1.4 แสนล้านบาท / NCB ≈ 9.8 แสนล้านบาท
- **มีรายละเอียดของผู้กู้ยืม** ทำให้สามารถวิเคราะห์เป็นรายอายุเพื่อระบุกลุ่มที่มีปัญหาได้

- SML : Special Mention Loans คือ หนี้จัดชั้นกล่าวถึงพิเศษ หมายถึง หนี้ที่ค้างชำระระหว่าง 1 - 3 เดือน
- NPL : Non-Performing Loan คือ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หมายถึง หนี้ที่มีการค้างชำระมากกว่า 3 เดือน

ภาพรวมหนี้สินครัวเรือนจากข้อมูลเครดิตบูโร

หนี้ครัวเรือนขยายตัวอย่างต่อเนื่องในช่วง COVID-19 โดยเฉพาะหนี้ที่อยู่อาศัย

มูลค่าหนี้สินครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์

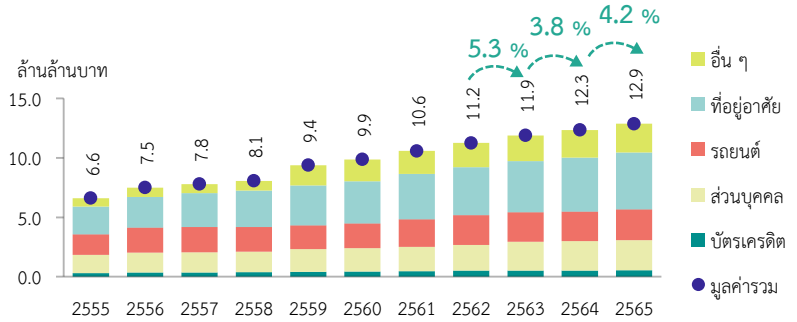

อัตราการเติบโตเฉลี่ย ปี 2563 - 2565

1st หนี้ที่อยู่อาศัย	5.9 %
2nd หนี้อื่นๆ*	5.7 %
3rd หนี้ส่วนบุคคล	5.4 %
4th หนี้บัตรเครดิต	2.8 %
5th หนี้รถยนต์	1.1 %

ปัจจุบัน (Q1/2566)

- มูลค่าหนี้สินครัวเรือน ≈ 12.9 ล้านล้านบาท
- จำนวนบัญชีสินเชื่อ ≈ 83.1 ล้านบัญชี

*สินเชื่ออื่น ๆ ประกอบด้วย สินเชื่อเพื่อการเกษตร สินเชื่อธุรกิจ สินเชื่อเช่าซื้อมอเตอร์ไซค์ และสินเชื่อที่ไม่สามารถจำแนกประเภทได้

ที่มา: บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

ความสามารถในการชำระหนี้

NPL

- มาตรการช่วยเหลือของสถาบันการเงินและมาตรการปรับโครงสร้างหนี้ ในช่วง COVID-19 ช่วยชะลอการเป็น NPL ทำให้ สัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อรวม ปี 2563 ลดลงจากปี 2562
- หลังจากมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้สิ้นสุดลง สัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อรวมจึงเริ่มปรับตัวเพิ่มขึ้น

มูลค่า NPL ปี 2562 - 2565

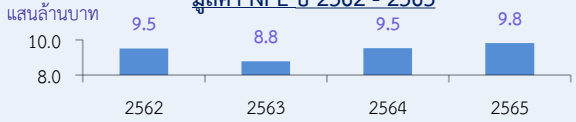

สัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อรวมปี 2562 - 2565

หนี้ที่มีปัญหามากที่สุด

NPL/สินเชื่อรวม

1st หนี้อื่น ๆ	14.3 %
2nd หนี้บัตรเครดิต	9.8 %
3rd หนี้ส่วนบุคคล	9.2 %
4th หนี้ รถยนต์	7.0 %
5th หนี้ที่อยู่อาศัย	3.5 %

SML

- หนี้ SML น่ากังวลเมื่อเทียบกับช่วงก่อน COVID-19 โดยมูลค่าหนี้ SML ปี 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2562 กว่าร้อยละ 31.2

มูลค่า SML ปี 2562 - 2565

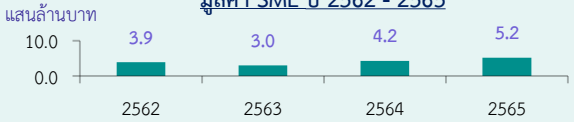

สัดส่วน SML ต่อสินเชื่อรวมปี 2562 - 2565

หนี้ที่มีปัญหามากที่สุด

SML/สินเชื่อรวม

1st หนี้รถยนต์	7.5 %
2nd หนี้ส่วนบุคคล	4.6 %
3rd หนี้ที่อยู่อาศัย	2.8 %
4th หนี้อื่น ๆ	2.6 %
5th หนี้บัตรเครดิต	1.7 %

พฤติกรรมการก่อหนี้ของกลุ่มวัยทำงานอายุน้อยกว่า 50 ปี

1 วัยทำงานมีก่อหนี้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง COVID-19 โดยกลุ่มอายุ 40 – 49 ปี มีมูลค่าหนี้รวมสูงที่สุดและในช่วง COVID-19 มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น

มูลค่าหนี้คงค้างรวม ปี 2560 – 2565

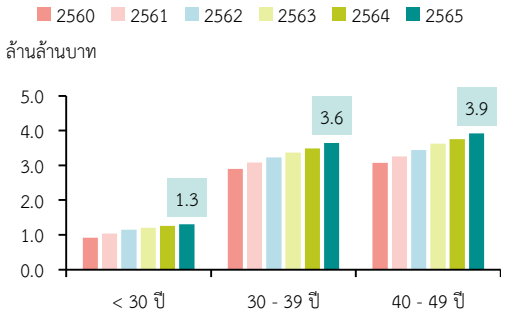

อัตราการเติบโตเฉลี่ย ปี 2563 - 2565

- กลุ่มอายุ < 30 ปี = 2.4% ต่อปี
- กลุ่มอายุ 30 - 39 ปี = 4.1% ต่อปี
- กลุ่มอายุ 40 - 49 ปี = 4.5% ต่อปี

2 วัยทำงานส่วนใหญ่มีหนี้ที่อยู่อาศัย รองลงมาเป็นหนี้รถยนต์ หนี้ส่วนบุคคล หนี้อื่น ๆ และหนี้บัตรเครดิต ตามลำดับ

- โดยช่วง COVID-19 มีการกู้เพื่อที่อยู่อาศัยมากขึ้น

ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก

- ✓ มาตรการส่งเสริมการขายของผู้ประกอบการ
- ✓ การผ่อนคลายมาตรการ
- ✓ การกำกับดูแลสินเชื่อที่อยู่อาศัย (LTV) ของธปท.

สัดส่วนมูลค่าหนี้คงค้างแต่ละประเภทต่อมูลค่าหนี้รวม ปี 2565

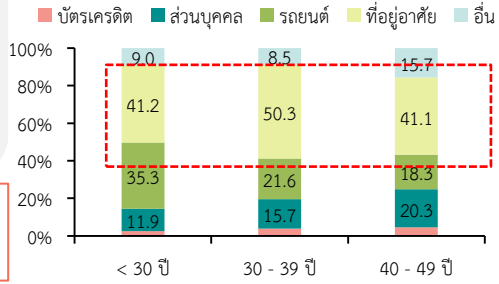

อัตราการเติบโตเฉลี่ยของหนี้ที่อยู่อาศัย ปี 2563 - 2565

- กลุ่มอายุ < 30 ปี = 8.2% ต่อปี
- กลุ่มอายุ 30 - 39 ปี = 5.8% ต่อปี
- กลุ่มอายุ 40 - 49 ปี = 6.6% ต่อปี

3

- กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี มีการก่อหนี้บัตรเครดิตใหม่เพิ่มมากที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ

อัตราการเติบโตเฉลี่ยของมูลค่าหนี้บัตรเครดิตใหม่ ปี 2563 - 2565

- กลุ่มอายุ < 30 ปี = 17.1% ต่อปี
- กลุ่มอายุ 30 - 39 ปี = 13.4% ต่อปี
- กลุ่มอายุ 40 - 49 ปี = 8.5% ต่อปี

4

- กลุ่มอายุ 30 - 39 ปี เป็นกลุ่มที่มีการก่อหนี้รถยนต์มากที่สุด

สัดส่วนหนี้รถยนต์ของวัยทำงานแต่ละกลุ่มอายุ ปี 2565

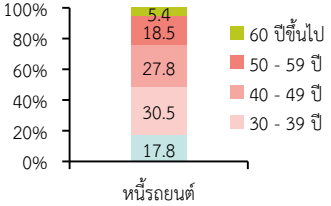

ที่มา: บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

พฤติกรรมการชำระหนี้ของกลุ่มวัยทำงานอายุน้อยกว่า 50 ปี

1 กลุ่มอายุ 40 – 49 ปี มีมูลค่าหนี้เสีย (NPLs) และสัดส่วนหนี้เสียต่อสินเชื่อรวมสูงที่สุด แต่หลัง COVID-19 กลุ่มที่มีปัญหามากขึ้น คือ กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี

มูลค่าหนี้เสีย ปี 2560 – 2565

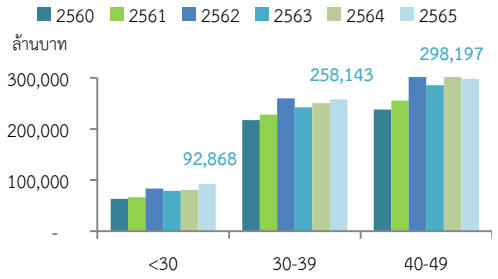

ระหว่างปี 2563 – 2565 NPL ของกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.1 ต่อปี

สัดส่วนหนี้เสียต่อสินเชื่อรวม ปี 2565

- กลุ่มอายุ < 30 ปี = 7.1%
- กลุ่มอายุ 30 - 39 ปี = 7.1%
- กลุ่มอายุ 40 - 49 ปี = 7.6%

อัตราการเติบโตเฉลี่ยของมูลค่า NPLs ปี 2563 - 2565

- กลุ่มอายุ < 30 ปี = 4.1% ต่อปี
- กลุ่มอายุ 30 - 39 ปี = -0.1% ต่อปี
- กลุ่มอายุ 40 - 49 ปี = -1.0% ต่อปี

2 วัยทำงานอายุต่ำกว่า 40 ปี มีหนี้เสียในสินเชื่อส่วนบุคคลและบัตรเครดิตในระดับสูง

หนี้เสีย	โดยพิจารณาสัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อรวม (ร้อยละ)	
	หนี้ส่วนบุคคล	หนี้บัตรเครดิต
<30 ปี	12.3 %	10.7 %
30–39 ปี	11.9 %	11.3 %

ซึ่งสูงมากเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น

3 กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี เสี่ยงต่อการเป็นหนี้เสียในสินเชื่อยานยนต์สูงที่สุด

กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี มีบัญชีที่ผิดนัดชำระน้อยกว่า 3 เดือน (SML) ถึง 9.5 หมื่นบัญชี หรือกล่าวได้ว่ามีจำนวนรถยนต์ที่เสี่ยงถูกยึดกว่า 9.5 หมื่นคัน

4 วัยทำงานมีหนี้เสียในหนี้อื่น ๆ สูงกว่ากลุ่มอื่น

สัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อรวมจำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า

“ทุกกลุ่มอายุมีสัดส่วนสูงกว่า 10 % ซึ่งเป็นหนี้ประเภทเดียวที่มีสัดส่วนสูงในกลุ่ม”

ในปี 2565

1. ผู้มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีสัดส่วนสูงที่สุดถึง 20.8 %
2. กลุ่มอายุ 30 - 39 ปี ที่ 18.6 %
3. กลุ่มอายุ 40 - 49 ปี ที่มีสัดส่วน 16.0 %

ที่มา: บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

พฤติกรรมการก่อหนี้และการชำระหนี้ของกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป

พฤติกรรมการก่อหนี้

1 กลุ่มอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีก่อหนี้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง COVID-19 เช่นเดียวกับกลุ่มอื่น แต่กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป มีการขยายตัวของมูลค่าหนี้สูงที่สุด

มูลค่าหนี้สินคงค้างในปี 2565

1. กลุ่มอายุ 60 ปี ขึ้นไป : 1.4 ล้านล้านบาท

กลุ่ม 60 ปีขึ้นไป หรือกลุ่มสูงอายุ หนี้ขยายตัวสูงที่สุด หรือเฉลี่ย 7.9 % ต่อปี (ปี 2563 -2565)

2. กลุ่มอายุ 50 - 59 ปี : 2.6 ล้านล้านบาท

มูลค่าหนี้คงค้างรวมรายกลุ่มอายุ ปี 2562 – 2565

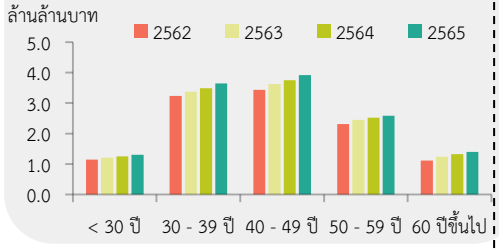

2 กลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่มีหนี้อื่น ประกอบด้วย สินเชื่อเพื่อการเกษตร สินเชื่อธุรกิจ สินเชื่อเช่าซื้อมอเตอร์ไซค์ และสินเชื่อที่ไม่สามารถจำแนกประเภทได้

สัดส่วนหนี้แต่ละประเภท ของกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป ปี 2565

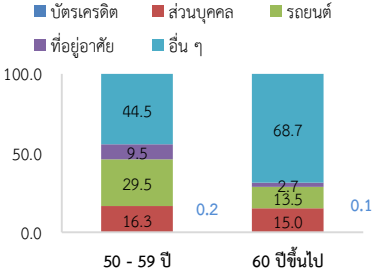

โดยกลุ่มอายุ 50 - 59 ปี เป็นหนี้ประเภทนี้มากที่สุด

50-59 ปี — กลุ่มอายุ 50 - 59 ปี มีการก่อหนี้สูงที่สุด = 7.8 แสนล้านบาท ในปี 2565

60 ปี + — กลุ่มอายุ 60 ปี ขึ้นไป มีการก่อหนี้ = 5.9 แสนล้านบาท ในปี 2565

พฤติกรรมการชำระหนี้

1 กลุ่มอายุ 50 – 59 ปี และกลุ่มผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) มีหนี้เสียเพิ่มขึ้นในช่วง COVID-19 โดยมีมูลค่า NPL ขยายตัวเฉลี่ยถึง 10.2 % ต่อปี

มูลค่าหนี้เสียจำแนกตามกลุ่มอายุ ปี 2562 – 2565

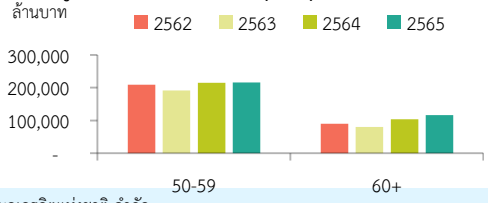

อัตราการเติบโตเฉลี่ย 63 – 65
- 50 - 59 ปี = ร้อยละ 1.4
- 60 ปีขึ้นไป = ร้อยละ 10.2

2 ผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) เป็นกลุ่มหนี้เสีย

โดยมีสัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อรวมที่ 8.6 % ในปี 2565

ที่มา: บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

ภาพสะท้อนปัญหาหนี้สินครัวเรือนจากข้อมูล NCB

1 ยังมีหนี้จำนวนมากที่ไม่เข้าสู่ระบบข้อมูล NCB ทำให้เจ้าหนี้ไม่สามารถตรวจสอบสถานะหนี้สินและรายได้สุทธิหลังหักภาระหนี้ของลูกหนี้ได้

สัดส่วนมูลค่าหนี้คงค้างของ NCB ต่อข้อมูลของ ธปท.

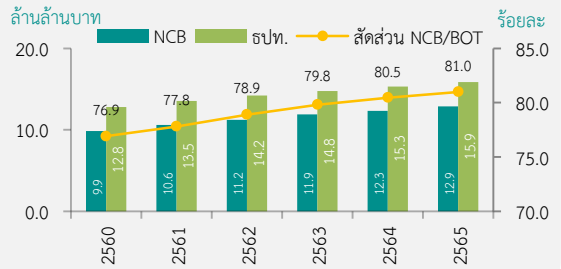

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

81% ของมูลค่าหนี้ที่รายงานโดย ธปท. อยู่ในฐานข้อมูลของ NCB

ทำให้ผู้ให้สินเชื่อ**สามารถตรวจสอบสถานะหนี้สิน**และ**รายได้สุทธิ**หลังหักภาระหนี้ของลูกหนี้ได้

แต่ยังมีหนี้อีกเกือบ 20% ที่ไม่อยู่ในระบบข้อมูล NCB จึงไม่สามารถตรวจสอบได้

อาจนำไปสู่

การก่อยืมเกินศักยภาพในการชำระคืน

สมาชิกของ NCB = 90 ราย อาทิ ธนาคารพาณิชย์และ SFIs ทุกแห่ง บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ นิติบุคคลที่ให้บริการบัตรเครดิต และสถาบันการเงินอื่น ๆ

แต่ยังมีผู้ให้สินเชื่อที่ยังไม่เป็นสมาชิก

- **หนี้สหกรณ์** ▶ มูลค่าเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกกว่า **1.1 ล้านล้านบาท** (ปี 2565)
- **กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)** ▶ มูลค่าเงินให้กู้ยืมเกือบ **5 แสนล้านบาท** (ไตรมาสหนึ่ง ปี 2566)
- **ผู้ให้บริการซื้อก่อนจ่ายทีหลัง (Buy Now, Pay Later)** ▶ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

2 การแก้ไขปัญหาหนี้เสียต้องให้ความสำคัญกับหนี้เสียที่เกิดจากผู้ให้สินเชื่อที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์มากขึ้น

มูลค่าหนี้เสียของ ธปท.
: หนี้เสียที่เกิดจากธนาคารพาณิชย์เท่านั้น

มูลค่าหนี้เสียของ NCB
: หนี้เสียที่เกิดจากสมาชิกของ NCB ทั้งหมด

ข้อมูลปี 2565

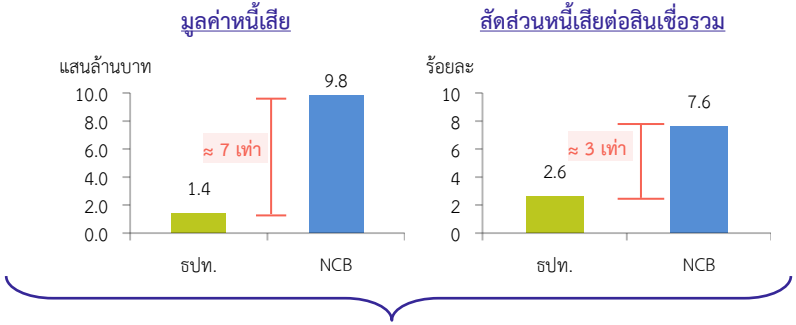

มูลค่าหนี้เสียรวม และสัดส่วนหนี้เสียต่อสินเชื่อรวม **แตกต่างกันอยู่ค่อนข้างมาก**

สะท้อนให้เห็นว่า **แท้จริงแล้วมูลค่าหนี้เสียที่สูงนั้นเกิดกับผู้ให้สินเชื่ออื่น ๆ** ซึ่งบางส่วนอาจยังไม่มีการกำกับดูแลการปล่อยสินเชื่อที่เข้มงวดและเป็นธรรม

ภาพสะท้อนปัญหาหนี้สินครัวเรือนจากข้อมูล NCB

3 กลุ่มลูกหนี้ที่ต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ คือ กลุ่มวัยแรงงานตอนต้นและกลุ่มผู้สูงอายุ

กลุ่มวัยแรงงานตอนต้น — ข้อมูล NCB : กลุ่มนี้มีการก่อ**หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค**มากขึ้น

ศูนย์วิเคราะห์ทีเอ็มบี (2562)

: Gen Y ส่วนใหญ่มีทัศนคติในการใช้จ่าย "ของมันต้องมี"

- 50 % ของ Gen Y ที่มีเงินไม่พอ เลือกที่จะ กู้ยืมจากธนาคาร/ใช้บัตรเครดิต
- 70 % มีการผ่อนชำระสินค้า/บริการแบบเสียดอกเบี้ย → มีแนวโน้มเป็น**หนี้สะสม**และ**ติดกับดักหนี้**

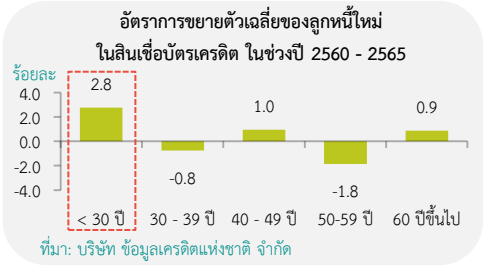

กลุ่มผู้สูงอายุ — ข้อมูล NCB : กลุ่มนี้**หนี้เสีย**เพิ่มมากขึ้น เฉลี่ย 10.2% ต่อปี (ปี 2563 – 2565) ส่วนใหญ่เป็นหนี้เสียใน**สินเชื่อส่วนบุคคล**และ**รถยนต์**

การสำรวจทักษะทางการเงินของไทย (2563) : Baby boomer มีทักษะทางการเงินน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับวัยอื่น โดย 55.3 % มีความรู้ทางการเงินใน**ระดับต่ำ**

โอกาสในการแก้หนี้ของกลุ่มผู้สูงอายุทำได้**ยากกว่ากลุ่มอื่น** เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่**หารายได้ได้ลดลง**

ความแตกต่างของช่วงวัยและประเภทหนี้ → แนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินที่แตกต่างกัน

4 หนี้ครัวเรือนอื่น ๆ ที่ไม่สามารถจำแนกประเภทได้ อาจเป็นหนี้ที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

หนี้อื่น ๆ

- **ไม่ได้จำแนกมูลค่า**ออกเป็นรายประเภทอย่างชัดเจน
- **ครอบคลุม**สินเชื่อเพื่อการเกษตร สินเชื่อธุรกิจ สินเชื่อเช่าซื้อรถจักรยานยนต์ และสินเชื่อที่ไม่สามารถจำแนกประเภทได้

ปี 2565

- สัดส่วนมูลค่าหนี้อื่น ๆ ต่อมูลค่าหนี้สินครัวเรือนทั้งหมด ≈ 18.8 %
- สัดส่วน NPL ของหนี้อื่น ๆ ต่อสินเชื่อรวม **สูงเป็นอันดับ 2**
- หนี้อื่น ๆ มีลูกหนี้ที่เป็น NPL ≈ 2 ล้านราย

สาเหตุ อาทิ

หนี้เช่าซื้อรถจักรยานยนต์ ปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานกำกับดูแลธุรกรรมเช่าซื้อเป็นการเฉพาะ

→ เกิดปัญหา อาทิ การเรียกเก็บอัตราดอกเบี้ยที่สูง การทวงหนี้และการยึดรถที่ไม่เป็นธรรม

หนี้เกษตรกร เกษตรกรส่วนใหญ่มีสัดส่วนหนี้ค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยาก

การศึกษาของ ธปท. ▶ สาเหตุที่ทำให้เกษตรกรมีหนี้สูงและหนี้นาน :

- เกษตรกรมี**รายได้ไม่แน่นอน**
- **ขาดความรู้ทางการเงิน**
- นโยบายของรัฐ โดยเฉพาะ**นโยบายพักชำระหนี้** ทำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมมีการสะสมหนี้และส่งต่อภาระหนี้ยังบุตรหลาน

ข้อเสนอแนะ

1 **ขยายความครอบคลุมของสมาชิกเครดิตบูโร**

- มีมาตรการส่งเสริมให้ผู้ให้สินเชื่อทุกกลุ่มเข้าเป็นสมาชิก NCB อาทิ งดเว้นเก็บค่าธรรมเนียมแรกเข้าในการเป็นสมาชิก
- ควรกำหนดให้ผู้ให้สินเชื่อต้องใช้ข้อมูลของ NCB ประกอบด้วยทุกครั้ง เพื่อป้องกันปัญหาการเกิดหนี้เสีย

2 **ต้องมีการกำกับดูแลให้ผู้ให้บริการสินเชื่อดำเนินการตามเกณฑ์การให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบอย่างเข้มงวด**

โดยปัจจุบัน ธปท. ได้มีการจัดทำเกณฑ์การให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบ (Responsible lending) ที่จะเป็นแนวทางให้เจ้าหนี้อนุมัติสินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบและเป็นธรรมตลอดช่วงเวลาการเป็นหนี้ ซึ่งควรมีการกำกับดูแลให้ผู้ปล่อยสินเชื่อทุกกลุ่มปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวอย่างรัดกุม รวมถึงมีการติดตามการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

3 **หน่วยงานรัฐในฐานะคนกลางต้องส่งเสริมให้เกิดการปรับโครงสร้างหนี้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของลูกหนี้อย่างต่อเนื่อง**

ดังนั้น ต้องมีการดำเนินการเพื่อให้เกิดการปรับโครงสร้างหนี้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลระหว่างรายได้และภาระหนี้ หรือระยะเวลาที่สามารถผ่อนชำระหนี้ต่อไปได้ มีเงินในมือมากขึ้น

4 **ส่งเสริมการปลูกฝัง Financial literacy และวินัยทางการเงินต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงวัย**

โดยเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก/วัยเรียน อันจะเป็นการปลูกฝังพฤติกรรมด้านการเงินที่ดี และควรมีการเน้นย้ำในช่วงก่อนวัยทำงาน ซึ่งเป็นวัยที่กำลังจะเริ่มมีรายได้และสามารถก่อหนี้ได้ ให้มีการวางแผนทางการเงิน มีการลงทุน รวมถึงมีการเก็บออมสำหรับใช้ในยามเกษียณอายุและยามฉุกเฉิน

5 **ดำเนินนโยบายที่ไม่กระตุ้นให้เกิดการก่อหนี้ หรือกระทบต่อการชำระหนี้ของประชาชน**

โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีหนี้สะสมเป็นจำนวนมาก เช่น เกษตรกร เนื่องจากจะสร้างแรงจูงใจที่ไม่เหมาะสม อาทิ การไม่ชำระหนี้เพราะรอนโยบายพักชำระหนี้ของรัฐหรือการก่อหนี้เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีเงินในมือมากขึ้น

ขอขอบคุณ

Download เอกสาร :

https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=socialoutlook_report